

LETBANEPROJEKT I KØBENHAVN - Ring 2½-korridoren

Jonas L.E. Andersen

Alex Landex

Otto Anker Nielsen

Disposition

- Baggrund
- Analyser
- Trafikale effekter
- Økonomi
- Andre effekter
- Vurdering

Disposition

- Baggrund
  - ▶ Indledning
  - ▶ Baggrund for projektet
  - ▶ Ring 2½-korridoren
- Analyser
- Effekter
- Økonomi
- Andre effekter
- Vurdering

Indledning

- Overordnet mål
  - ▶ Forbedring af den kollektive trafik i København

- Højklasset tværgående forbindelse
  - ▶ På tværs af ”byfingrene” i København

- Virkemidler
  - ▶ Helhedsorienteret undersøgelse
  - ▶ Optimering af delelementer

- Vurderingsgrundlag
  - ▶ Trafikale effekter
  - ▶ Tidsbesparelser
  - ▶ Driftsøkonomi
  - ▶ Samfundsøkonomi
  - ▶ Strategiske effekter

Baggrund for projektet

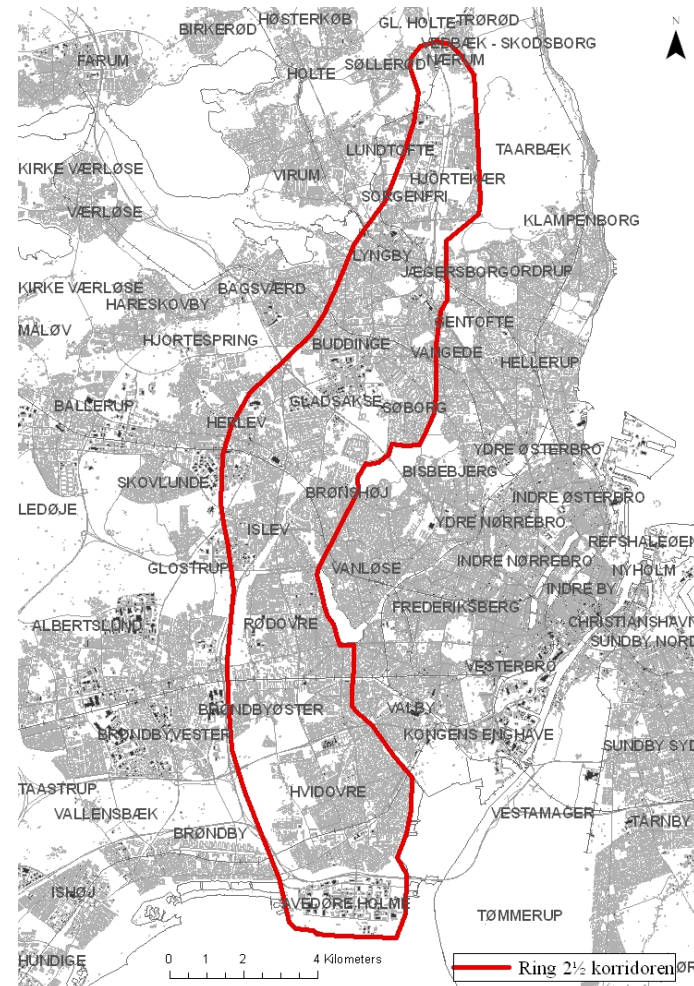

- Øget tværgående transportbehov
  - ▶ Udflytning af boliger og arbejdspladser
- Ringfunktioner varetages af busser
  - ▶ Lav kollektiv andel for tværgående rejser

- Undersøgelse af letbaneløsning
  - ▶ Gode udenlandske erfaringer
    - Fx Stockholm og Strasbourg
  - ▶ Fleksible
    - Lave kurveradier og samkørsel
  - ▶ Billigere løsninger
    - Kræver ikke lukket tracé
  - ▶ Letbaners generelle effekt
    - Kun udenlandske erfaringer

Ring 2½-korridoren

- Korridorens område
  - ▶ Tværgående korridor
  - ▶ Mellem Ring 2 og Ring 3
- Fordele
  - ▶ Tværgående betjening
  - ▶ Kobling til S-baner
- Forløb i "håndfladen"
- Ring 2½ vs. Ring 3
  - ▶ Eksisterende kundegrundlag
  - ▶ Kortere linieføring
  - ▶ Tættere på City
    - Opkobling til A-busser
  - ▶ Koeksistens

Disposition

- Baggrund
- Analyser
  - ▶ Linieføring
  - ▶ Udvælgelse af linievarianter
  - ▶ Standsningsmønster
  - ▶ Køretid
  - ▶ Køreplansoplæg
- Effekter
- Økonomi
- Andre effekter
- Vurdering

Linjeføring

■ Etapeopdeling

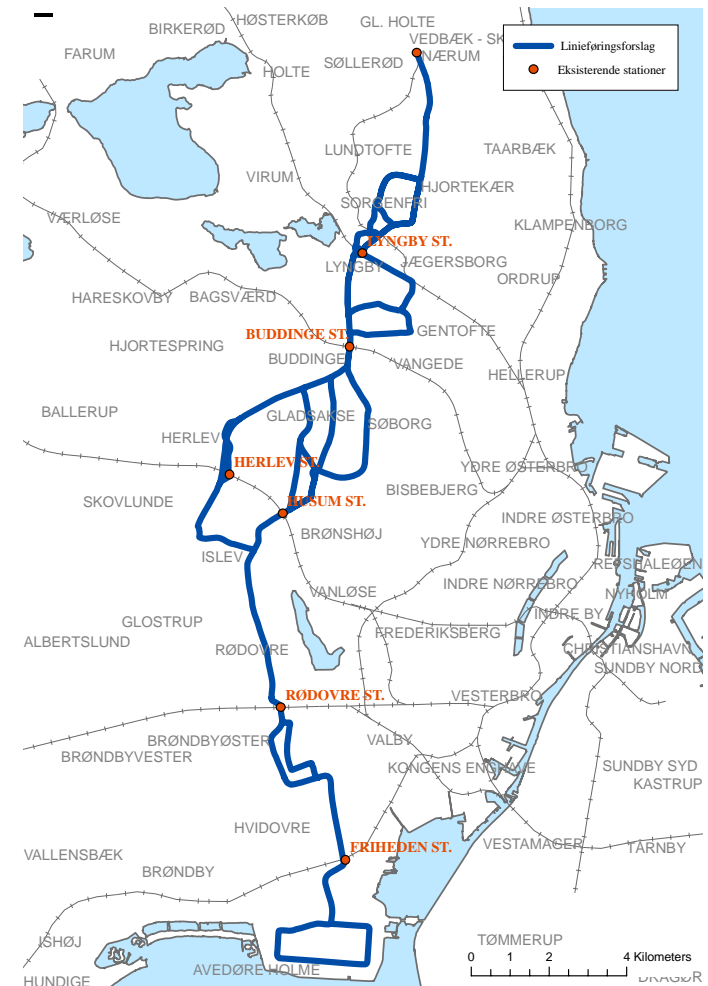
- ▶ Minimere kombinationsmuligheder
- ▶ 4 etaper

■ Kriterier for placering af enkelte alternativer

- ▶ Formodet kundegrundlag
- ▶ Lokalteter med stor tiltrækning
- ▶ Pladsforhold og traceringsmuligheder
- ▶ Eksisterende busruter

■ Udvalgelse af alternativer

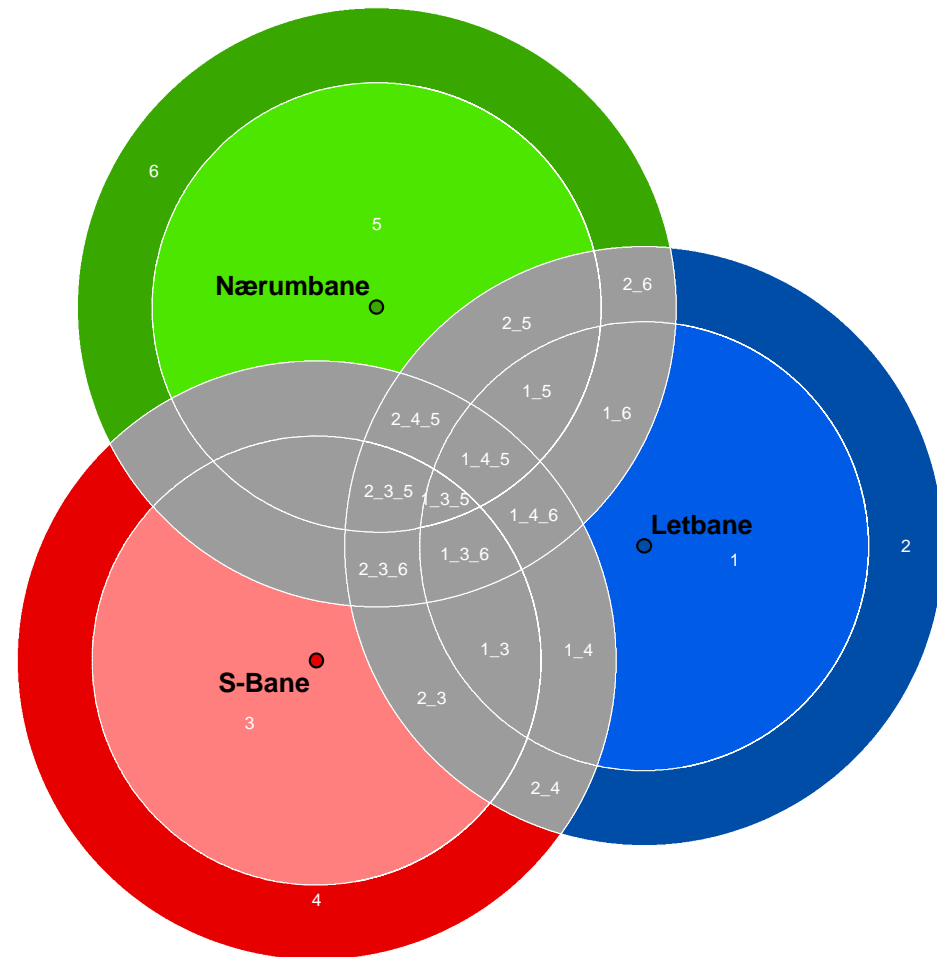
- ▶ Flere alternativer til hver etape

Standsningsmønster

- Placering af stop
  - Empirisk fremgangsmåde
    - Fx middelstopafstand

- Oplandsanalyser
  - Potentielt kundegrundlag

- Estimeret køretid

- Beslutningsgrundlag
  - Potentielt kundegrundlag
    - Sammenholdt med længde og antal stop
  - Køretid

- Endelige data
  - Længde: 25,4 kilometer
  - Antal stop: 26
  - Middelfast: 1 kilometer

Endelig linjeføring

- Nærum st.
  - Nærumbanen
- Lyngby st.
  - Nordbanen
- Buddinge st.
  - Hareskovbanen
- Husum st.
  - Frederikssundsbanen
- Rødovre st.
  - Vestbanen
- Friheden st.
  - Køge Bugt-banen

Køreplansoplæg

- Driftsoplæg
  - ▶ Hurtig linievariant
- Afgangshyppighed
  - ▶ 6 pr. time i dagtimer
- Korrespondancer
  - ▶ Med krydsende baner
  - ▶ Afgangsinuttal
- Køreplan

Friheden - Nærum/Lyngby

L	L+					
	mon-sat daytime					
Friheden st.	10	30	50	04	24	44
Brostykkevej	12	32	52			
Arnold Nielsens Boulevard	14	34	54			
Hvidovre Hospital	16	36	56	08	28	48
Park Allé	18	38	58			
Rødovre st.	20	40	00	11	31	51
Roskildevej	22	42	02			
Rødovre Centrum	24	44	04	14	34	54
Jyllingevej	26	46	06			
Slotsherrensvej	28	48	08			
Husum st.	30	50	10	19	39	59
Husum Torv	32	52	12	21	41	01
Kobbelvænget	33	53	13			
Tingbjerg	34	54	14			
TV-Byen	35	55	15			
Gladsaxe Trafikplads	37	57	17	25	45	05
Buddinge Rundkørsel	39	59	19			
Buddinge st.	40	00	20	27	47	07
Gammellosevej	42	02	22			
Lyngby st.	44	04	24	30	50	10
Lyngby Storcenter	45	05	25			
Sorgenfrigårdsvej	46	06	26			
Lundtoftegårdsvej	47	07	27			
Anker Engelunds Vej	49	09	29			
Lundtofteparken	51	11	31			
Nærum st.	53	13	33			

From Friheden to Nærum

mon-fri	5.10 - 0.30
sat	5.10 - 0.30
sun	6.10 - 0.30

From Friheden to Lyngby

mon-fri	6.04 - 18.44
sat	7.04 - 15.44

Nærum/Lyngby - Friheden

L	L+					
	mon-sat daytime					
Nærum st.	16	36	56			
Lundtofteparken	18	38	58			
Anker Engelunds Vej	20	40	00			
Lundtoftegårdsvej	22	42	02			
Sorgenfrigårdsvej	23	43	03			
Lyngby Storcenter	24	44	04			
Lyngby st.	25	45	05	19	39	59
Gammellosevej	27	47	07			
Buddinge st.	29	49	09	22	42	02
Buddinge Rundkørsel	30	50	10			
Gladsaxe Trafikplads	32	52	12	24	44	04
TV-Byen	34	54	14			
Tingbjerg	35	55	15			
Kobbelvænget	36	56	16			
Husum Torv	37	57	17	28	48	08
Husum st.	39	59	19	30	50	10
Slotsherrensvej	41	01	21			
Jyllingevej	43	03	23			
Rødovre Centrum	45	05	25	35	55	15
Roskildevej	47	07	27			
Rødovre st.	49	09	29	38	58	18
Park Allé	51	11	31			
Hvidovre Hospital	53	13	33	41	01	21
Arnold Nielsens Boulevard	55	15	35			
Brostykkevej	57	17	37			
Friheden st.	59	19	39	45	05	25

From Nærum to Friheden

mon-fri	4.56 - 0.36
sat	4.56 - 0.36
sun	5.56 - 0.36

From Lyngby to Friheden

mon-fr	5.59 - 18.59
sat	6.59 - 15.59

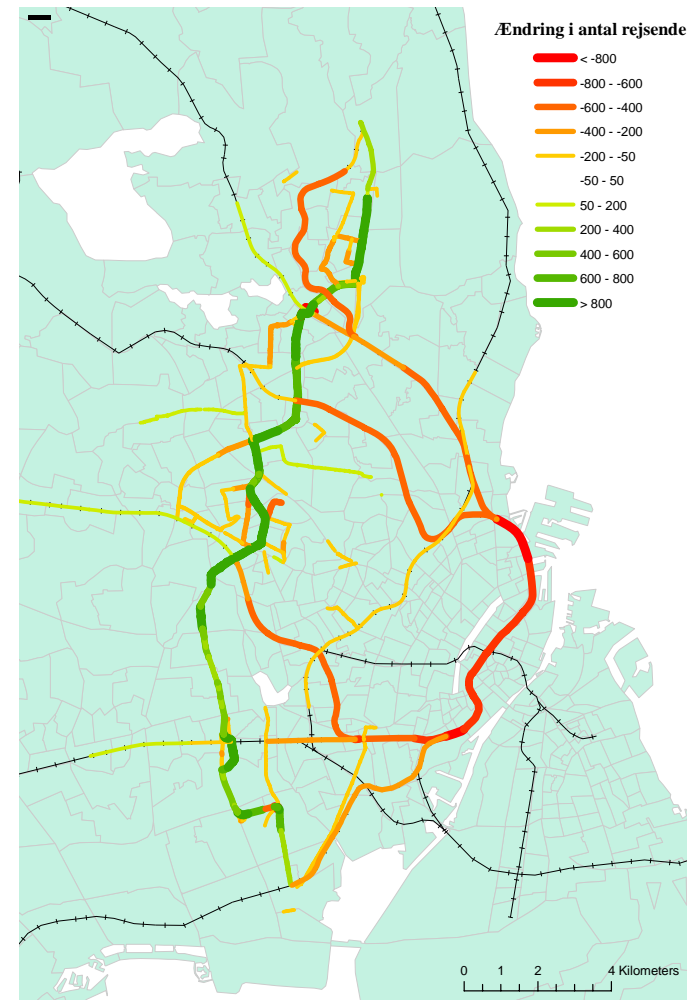
Disposition

- Baggrund
- Analyser
- **Effekter**
  - ▶ Trafikal effekt af letbanen
  - ▶ Regional tilgængelighed og mobilitet
- Økonomi
- Andre effekter
- Vurdering

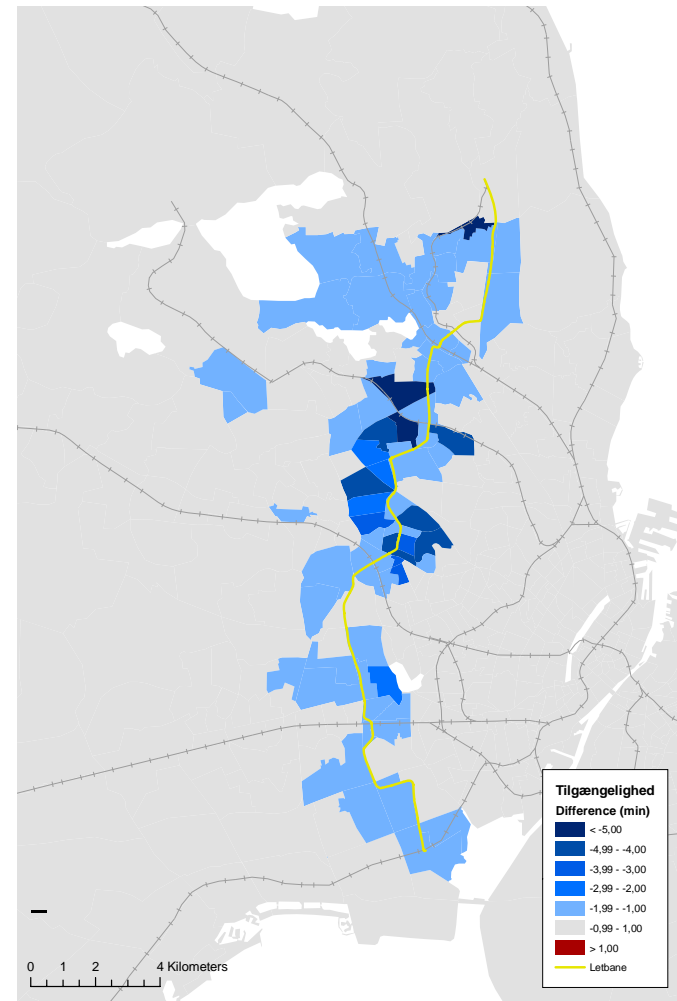
Trafikal effekt

- Rutevalgsberegninger
  - ▶ Trafikspring
- Passagerstrømme
  - ▶ Aflastning af S-baner
  - ▶ Forøgelse af rejsende i korridoren
- Ca. 28.400 daglige påstigere
  - ▶ Eksklusiv overførsel fra bil

Regional tilgængelighed og mobilitet

- Gennemsnitlige rejsetider til og fra zoner
  - Vægtet med antal rejsende
- Forbedret tilgængelighed/mobilitet som følge af letbanen
- Gode lokale tidsbesparelser

Disposition

- Baggrund
- Analyser
- Effekter
- **Økonomi**
  - ▶ Værdisætning af tid
  - ▶ Anlægs- og driftsøkonomi
  - ▶ Samfundsøkonomi
- Andre effekter
- Vurdering

Tidsbesparelser

- Værdisætning af tid
  - ▶ Tidsbesparelser
  - ▶ Tidsværdier

- Samlede tidsbesparelser
  - ▶ 84 mio. kr. pr år

Kategori	Bolig-Arb	Erlørv	Udd/andet
Bus	72	322	42
S-tog/Metro	56	257	32
Tog	56	219	32
IC	135	219	32
Letbane	61	278	35
Vente- og skiftetid	119	532	71
Skjult ventetid	30	134	18
Til- og frabringertid	93	305	70

	Bolig-Arb	Erhverv	Udd/Andet
	[kr.]	[kr.]	[kr.]
Tidsbesparelse MM	54.023	6.887	4.360
Tidsbesparelse HVDT	146.007	20.257	87.205
Tidsbesparelse ÅDT	132.734	18.415	79.278
Tidsbesparelse årlig	48.447.744	6.721.521	28.936.290
I alt	84,1 mio. kr.		

Anlægs- og driftsøkonomi

- Estimerede anlægsomkostninger

- ▶ 2,2 mia. kr.

- Driftsomkostninger

- ▶ 75 mio. kr.

- Driftsindtægter

- ▶ 65 mio. kr.

- Driftsresultat

- ▶ Selvfinansieringsgrad 87%

Baneteknik	-17,3 mio. kr.
------------	----------------

Standsningssteder	-1,8 mio. kr.
-------------------	---------------

Rullende materiel	-50,8 mio. kr.
-------------------	----------------

Reinvesteringer	-5,0 mio. kr.
-----------------	---------------

Billetindtægter	65,1 mio. kr.
-----------------	---------------

Driftsresultat	-9,8 mio. kr.
-----------------------	----------------------

Samfundsøkonomi

- Samfundsøkonomisk analyse

- Indgående effekter

- ▶ Anlægsomkostninger
- ▶ Driftsomkostninger
- ▶ Eksternaliteter
- ▶ Busbesparelser
- ▶ Tidsbesparelser

Effekter	mio. kr.
Årlige omkostninger for letbanen	
Drift	-74,9
Eksternaliteter	-1,9
Årlige besparelser på busser	
Drift + Eksternaliteter	26,8
Årlige tidsbesparelser	84,1
Total	34,1

- Årlige benefits

- ▶ 34 mio. kr.

- Nutidsværdi og BC-rate

- ▶ NPV = -997 mio. kr.
- ▶ B/C = 0,39
- ▶ (kalkulationsperiode 50 år)

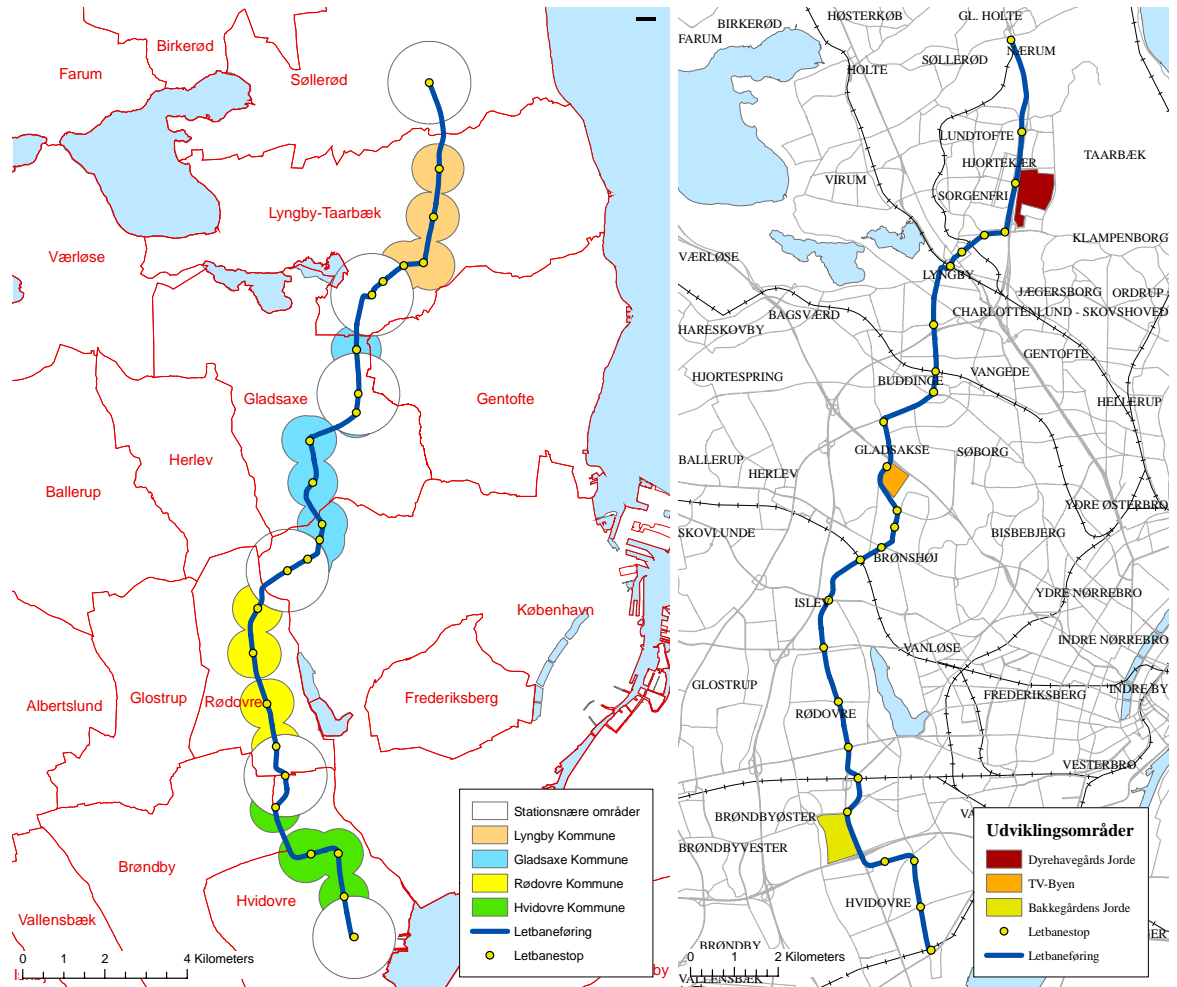
Disposition

- Baggrund
- Analyser
- Effekter
- Økonomi
- Andre effekter
  - ▶ Strategiske effekter
  - ▶ Alternative driftsoplæg
- Vurdering

Strategiske effekter

- Ejendomsværdistigninger
  - ▶ Overslag 1,2 mia. kr.

- Udviklingsområder
  - ▶ Dyrehavegårds Jorde
  - ▶ TV-Byen
  - ▶ Bakkegårdens Jorde

- Fortætning
  - ▶ Flere rejsende

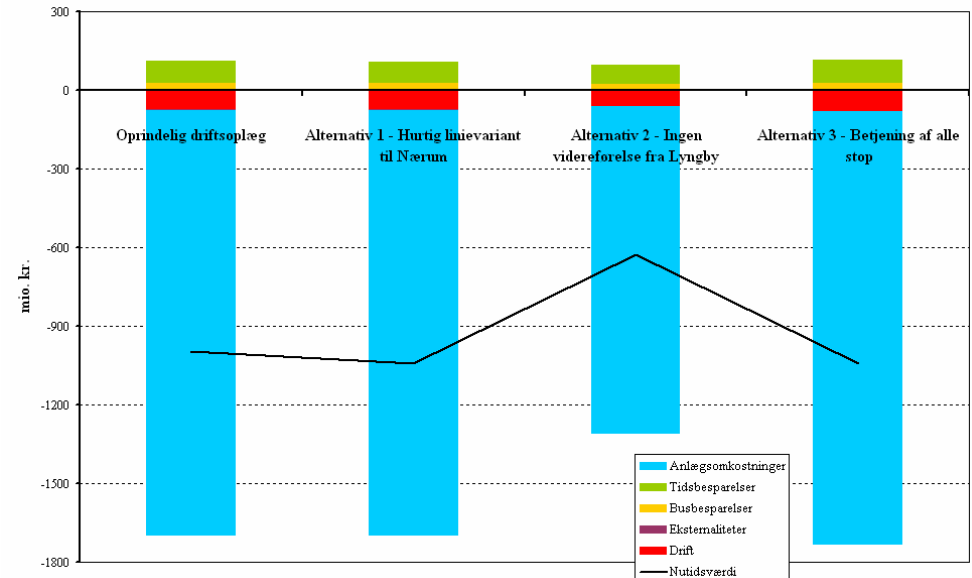
Alternative driftsoplæg

■ Alternativer

- ▶ Alternativ 1 - Hurtig linie til Nærum
- ▶ Alternativ 2 - Ingen videreførelse fra Lyngby st.
- ▶ Alternativ 3 - Betjening af alle stop

■ Sammenligning med oprindelige driftsoplæg

- ▶ Alternativ 1: NPV = -1044 mio. kr.
- ▶ Alternativ 2: NPV = -626 mio. kr.
- ▶ Alternativ 3: NPV = -1042 mio. kr.
- ▶ Oprindeligt: NPV = -997 mio. kr.
- ▶ (kalkulationsperiode 50 år)

Disposition

- Baggrund
- Analyser
- Effekter
- Økonomi
- Andre effekter
- **Vurdering**
  - ▶ Vurdering
  - ▶ Konklusion

Opsummering og vurdering

- Optimeret letbaneløsning
- Positive tendenser
  - ▶ Passagermængder
  - ▶ Aflastning af eksisterende baner
  - ▶ Driftsresultat
  - ▶ Tidsbesparelser
  - ▶ Benefits
  - ▶ Strategiske effekter
- Negative tendenser
  - ▶ Samfundsøkonomisk urentabilitet
- Andet
  - ▶ Samfundsøkonomisk metode
  - ▶ Letbaners påvirkning i København
  - ▶ Udenlandske succeser

Førløb:	Grundlinie: Linievariant:	Friheden st. – Nærum st. Friheden st. – Lyngby st.
Strækningsslængde:	Friheden-Nærum: Friheden-Lyngby:	25,4 km 19,4 km
Antal stop:	Grundlinie: Linievariant:	26 9
Køretid:	Grundlinie: Linievariant:	43 min 26 min
Samkørsel med øvrig trafik:		4 %
Antal daglige påstigere:		28.400
Bustilpasning:	200S nedlægges, 300S skæres i afgange	
Årlig tidsbesparelse:		84 mio. kr.
Anlægsomkostning:	Halv ledningsomkostning Fuld ledningsomkostning	1622 mio. kr. 2243 mio. kr.
Driftsomkostninger:		75 mio. kr.
Driftsresultat:		-10 mio. kr.
Selvfinsieringsgrad:		87 %
Samfundsøkonomiske benefits:		34 mio. kr.
Førsteårsforrentning:		2,1 %
Nutidsværdi:	Kalkulationsperiode: 50 år	-997 mio. kr.
Benefit/Cost-rate:	Kalkulationsperiode: 50 år	0,39
Ejendomsværdistigninger:		1200 mio. kr.
Alternativ 1 – Hurtig linie til Nærum	NPV = -1044 mio. kr.	FYRR = 1,9 %
Alternativ 2 – Ingen videreførelse fra Lyngby	NPV = -626 mio. kr.	FYRR = 2,7 %
Alternativ 3 – Betjening af alle stop	NPV = -1042 mio. kr.	FYRR = 2,0 %

Konklusion og perspektivering

- Letbanens berettigelse
  - ▶ Afhænger af vurderingsgrundlag
  - ▶ Målsætningen om forbedret tværgående kollektiv service opfyldes

- Perspektivering
  - ▶ Letbanenet
  - ▶ Koeksistens med Ring 3-letbane

- Trafikale problemer skal løses
  - ▶ Ring 2½-letbanen som "forsøg"

LETBANEPROJEKT I KØBENHAVN

- Ring 2½-korridoren

Jonas L.E. Andersen

Alex Landex

Otto Anker Nielsen